

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	(1)
กิตติกรรมประกาศ	(3)
บทนำ.....	1
ภาค 1 ข้อความคิดเกี่ยวกับประเด็นที่จะต้องวินิจฉัยก่อนที่อยู่ในเขตอำนาจของศาลอื่น และวิธีพิจารณาในต่างประเทศ.....	5
บทที่	
1 ข้อความคิดเกี่ยวกับประเด็นที่จะต้องวินิจฉัยก่อนที่อยู่ในเขตอำนาจของศาลอื่น.....	6
1. ข้อความคิดเกี่ยวกับเขตอำนาจระหว่างศาลปกครองกับศาลยุติธรรมและ การแก้ไขปัญหาการขัดแย้งกันของเขตอำนาจศาลในระบบศาลคู่.....	6
1.1 ข้อความคิดเกี่ยวกับเขตอำนาจศาลในระบบศาลคู่.....	6
1.1.1 ข้อความคิดเกี่ยวกับระบบศาล	6
1.1.1.1 ระบบศาลเดี่ยว.....	6
1.1.1.2 ระบบศาลคู่.....	7
1.1.2 ข้อความคิดเกี่ยวกับเขตอำนาจศาลในระบบศาลคู่.....	7
1.1.2.1 ความหมายของเขตอำนาจศาล.....	7
1.1.2.2 การแบ่งเขตอำนาจระหว่างศาลปกครอง กับศาลยุติธรรม	8
1.2 การแก้ไขปัญหาการขัดแย้งกันของเขตอำนาจศาล	9
1.2.1 การขัดแย้งกันของเขตอำนาจศาล	9
1.2.2 องค์การหรือวิธีการในการแก้ไขปัญหาการขัดแย้งกัน ของเขตอำนาจศาล	9

2. ข้อความคิดเกี่ยวกับประเด็นที่จะต้องวินิจฉัยก่อนที่อยู่ในเขตอำนาจ ของศาลอื่น	10
2.1 ความหมายของประเด็นที่จะต้องวินิจฉัยก่อนที่อยู่ในเขตอำนาจ ของศาลอื่น	10
2.2 ความเกี่ยวพันระหว่างประเด็นที่จะต้องวินิจฉัยก่อนที่อยู่ในเขต อำนาจของศาลอื่นกับปัญหาเขตอำนาจศาล	12
2 วิธีพิจารณาเกี่ยวกับคดีที่มีประเด็นที่จะต้องวินิจฉัยก่อนที่อยู่ในเขต ของศาลอื่นในต่างประเทศ	13
1. วิธีพิจารณาเกี่ยวกับคดีที่มีประเด็นที่จะต้องวินิจฉัยก่อนที่อยู่ในเขต อำนาจของศาลอื่นในประเทศฝรั่งเศส	13
1.1 เขตอำนาจศาลของประเทศฝรั่งเศส	15
1.1.1 เขตอำนาจศาลปกครอง	15
1.1.2 เขตอำนาจศาลยุติธรรม	16
1.1.3 ข้อยกเว้นการแบ่งแยกเขตอำนาจระหว่างศาลปกครอง และศาลยุติธรรม	17
1.1.3.1 คดีเกี่ยวกับกิจกรรมของฝ่ายปกครอง ในลักษณะการจัดการอย่างเอกชน	17
1.1.3.2 คดีเกี่ยวกับสิทธิเสรีภาพของปัจเจกชน และกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สิน	18
1.1.3.3 คดีเกี่ยวกับการยึดอสังหาริมทรัพย์ของ เอกชนมาเป็นของฝ่ายปกครอง (emprise) และการที่ฝ่ายปกครองกระทำการที่กระทบ ต่อสิทธิในทรัพย์สินหรือเสรีภาพขั้นพื้นฐาน (voie de fait)	20
1.2 การวินิจฉัยชี้ขาดเขตอำนาจศาลของประเทศฝรั่งเศส	22
1.2.1 องค์ประกอบของศาลคดีขัดกัน	22
1.2.2 อำนาจหน้าที่ของศาลคดีขัดกัน	22

1.2.2.1	ความขัดกันเนื่องมาจากต่างอ้างความ มีอำนาจหน้าที่แห่งตนหรือความขัดกัน เชิงบวก (le conflit positif)	22
1.2.2.2	ความขัดกันเนื่องมาจากต่างปฏิเสธ ความมีอำนาจหน้าที่แห่งตนหรือความ ขัดกันเชิงลบ (le conflit négative).....	23
1.3	แนวทางในการพิจารณาคดี	24
1.3.1	ข้อความคิดเกี่ยวกับประเด็นที่จะต้องวินิจฉัยก่อน ที่อยู่ในเขตอำนาจของศาลอื่น.....	24
1.3.2	การเกิดขึ้นของประเด็นที่จะต้องวินิจฉัยก่อนที่อยู่ในเขต อำนาจของศาลอื่น	26
1.3.2.1	ต้องมีปัญหายุ่งยากซับซ้อน.....	26
1.3.2.2	ประเด็นนั้นต้องจำเป็นต่อการพิจารณาคดี ในที่สุด	27
1.3.3	วิธีพิจารณาเกี่ยวกับคดีที่มีประเด็นที่จะต้องวินิจฉัยก่อน ที่อยู่ในเขตอำนาจของศาลอื่น.....	28
1.3.3.1	การรอการพิจารณาคดี	28
1.3.3.2	ระยะเวลา	29
1.3.3.3	สภาพบังคับของคำวินิจฉัยในประเด็น ที่จะต้องวินิจฉัยก่อนในคดี.....	29
1.3.4	ประเด็นที่จะต้องวินิจฉัยก่อนที่อยู่ในเขตอำนาจของ ศาลอื่นที่ต้องส่งไปให้ศาลที่มีเขตอำนาจวินิจฉัย	30
1.3.4.1	กรณีของศาลปกครอง	30
1.3.4.2	กรณีของศาลยุติธรรม.....	34
2.	วิธีพิจารณาเกี่ยวกับคดีที่มีประเด็นที่จะต้องวินิจฉัยก่อนที่อยู่ในเขตอำนาจ ของศาลอื่นในประเทศเยอรมัน	46
2.1	เขตอำนาจศาลของประเทศเยอรมัน.....	46
2.1.1	เขตอำนาจศาลยุติธรรม	47
2.1.2	เขตอำนาจศาลปกครอง	47
2.1.3	เขตอำนาจศาลแรงงาน	48

2.1.4	เขตอำนาจศาลสังคม	48
2.1.5	เขตอำนาจศาลภาษีอากร.....	49
2.2	การวินิจฉัยชี้ขาดเขตอำนาจศาลในประเทศเยอรมัน.....	49
2.2.1	หลักการส่งต่อคดี	49
2.2.2	การรักษาความเป็นเอกภาพของคำพิพากษาของศาล.....	50
2.3	วิธีพิจารณาเกี่ยวกับคดีที่มีประเด็นที่จะต้องวินิจฉัยก่อน ที่อยู่ในเขตอำนาจของศาลอื่นในประเทศเยอรมัน	51
ภาค 2	วิธีพิจารณาเกี่ยวกับคดีที่มีประเด็นที่จะต้องวินิจฉัยก่อนที่อยู่ในเขตอำนาจของ ศาลอื่นในประเทศไทย และแนวคำวินิจฉัยของศาลยุติธรรม ศาลปกครอง และคณะกรรมการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาล.....	53
3	แนวความคิดในการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับคดีที่มีประเด็นที่จะต้องวินิจฉัยก่อน ในประเทศไทย	54
1.	เขตอำนาจศาลและการวินิจฉัยชี้ขาดเขตอำนาจศาลในประเทศไทย	54
1.1	เขตอำนาจศาลของประเทศไทย	54
1.1.1	เขตอำนาจศาลปกครอง	55
1.1.1.1	โครงสร้างของศาลปกครอง.....	55
1.1.1.2	เขตอำนาจศาลปกครอง.....	56
1.1.2	เขตอำนาจศาลยุติธรรม	62
1.1.2.1	โครงสร้างของศาลยุติธรรม.....	62
1.1.2.2	เขตอำนาจศาลยุติธรรม	63
1.2	การวินิจฉัยชี้ขาดเขตอำนาจศาลในประเทศไทย.....	64
1.2.1	องค์ประกอบของคณะกรรมการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ ระหว่างศาล.....	65
1.2.2	อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ ระหว่างศาล.....	65
1.2.2.1	การขัดแย้งในลักษณะที่ศาลเห็นว่า ตนมีอำนาจ.....	65

1.2.2.2 การขัดแย้งในลักษณะที่ศาลเห็นว่า ตนไม่มีอำนาจ.....	67
2. การแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับคดีที่มีประเด็นที่จะต้องวินิจฉัยก่อนที่อยู่ใน ในเขตอำนาจของศาลอื่นในประเทศไทย	68
2.1 แนวความคิดในการส่งประเด็นที่จะต้องวินิจฉัยก่อนที่อยู่ในเขต อำนาจของศาลอื่นไปให้ศาลที่มีเขตอำนาจวินิจฉัย	68
2.1.1 การเสนอความเห็นในการส่งประเด็นของคณะกรรมการ ศึกษาแนวทางการจัดตั้งศาลปกครองของศาลยุติธรรม....	69
2.1.2 การเสนอทบทวนญัตติในการส่งประเด็นของ คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ จัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. .... (สภาผู้แทนราษฎร).....	69
2.1.3 การเสนอทบทวนญัตติในการส่งประเด็นในการพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการชี้ขาดอำนาจหน้าที่ ระหว่างศาล พ.ศ. .... ของกรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ 5.....	71
2.2 การให้ศาลปกครองมีอำนาจวินิจฉัยประเด็นที่จะต้องวินิจฉัยก่อน ที่อยู่ในเขตอำนาจของศาลอื่น.....	72
4. แนวคำวินิจฉัยของศาลยุติธรรม ศาลปกครอง และคณะกรรมการวินิจฉัยชี้ขาด อำนาจหน้าที่ระหว่างศาลเกี่ยวกับคดีที่มีประเด็นที่จะต้องวินิจฉัยก่อนที่อยู่ใน เขตอำนาจของศาลอื่นในประเทศไทย	74
1. แนวคำวินิจฉัยของศาลปกครองสูงสุด	77
1.1 คดีพิพาทเกี่ยวกับความชอบด้วยกฎหมายของการกระทำ ทางปกครองของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ	77
1.1.1 กรณีอยู่ในเขตอำนาจศาลปกครอง	77
1.1.2 กรณีอยู่ในเขตอำนาจศาลยุติธรรม.....	83
1.2 คดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ ละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติ หน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร	87

1.2.1	กรณีอยู่ในเขตอำนาจศาลปกครอง	87
1.2.2	กรณีอยู่ในเขตอำนาจศาลยุติธรรม.....	88
1.3	คดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดหรือความรับผิดอย่างอื่น ของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ	89
1.3.1	กรณีอยู่ในเขตอำนาจศาลปกครอง	89
1.3.2	กรณีอยู่ในเขตอำนาจศาลยุติธรรม.....	91
2.	แนวคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาล	93
2.1	คดีพิพาทเกี่ยวกับความชอบด้วยกฎหมายของการกระทำ ทางปกครองของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ	93
2.1.1	กรณีอยู่ในเขตอำนาจศาลปกครอง	93
2.1.2	กรณีอยู่ในเขตอำนาจศาลยุติธรรม.....	96
2.2	คดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ ละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติ หน้าที่ล่าช้าเกินสมควร.....	100
2.2.1	กรณีอยู่ในเขตอำนาจศาลปกครอง	100
2.3	คดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดหรือความรับผิดอย่างอื่น ของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ	101
2.3.1	กรณีอยู่ในเขตอำนาจศาลปกครอง	101
2.3.2	กรณีอยู่ในเขตอำนาจศาลยุติธรรม.....	102
ภาค 3	ปัญหาที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับคดีที่มีประเด็นที่จะต้องวินิจฉัยก่อนที่อยู่ในเขตอำนาจ ของศาลอื่นในประเทศไทยและแนวทางในการแก้ไขปัญหา	106
5	ปัญหาเกี่ยวกับคดีที่มีประเด็นที่จะต้องวินิจฉัยก่อนที่อยู่ในเขตอำนาจของศาลอื่น ในประเทศไทย	107
1.	ปัญหาเนื่องจากไม่มีบทบัญญัติของกฎหมายระดับพระราชบัญญัติกำหนด วิธีพิจารณาเกี่ยวกับคดีที่มีการวินิจฉัยประเด็นที่จะต้องวินิจฉัยก่อน ที่อยู่ในเขตอำนาจของศาลอื่น.....	107
2.	ปัญหาที่เกิดขึ้นเนื่องจากแนวคำวินิจฉัยของศาลปกครองสูงสุดและ คณะกรรมการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาล.....	109

2.1 ปัญหาเกี่ยวกับการไม่แยกประเด็นที่จะต้องวินิจฉัยก่อน ที่อยู่ในเขตอำนาจของศาลอื่นกับประเด็นหลักแห่งคดี.....	106
2.2 ปัญหาเกี่ยวกับการเลือกศาลที่จะฟ้องคดีของคู่กรณีหรือ คู่ความ	112
2.3 ปัญหาเกี่ยวกับการแยกประเภทคดีพิพาทเกี่ยวกับการรับรอง หรือจดทะเบียนสิทธิในทางแพ่งกับคดีประเภทอื่น	114
2.4 ปัญหาเกี่ยวกับการพิจารณาเขตอำนาจศาลในคดีพิพาท เกี่ยวกับที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน.....	117
2.5 ปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นเกี่ยวกับคดีที่มีประเด็นที่จะต้องวินิจฉัยก่อน ที่อยู่ในเขตอำนาจของศาลปกครองในคดีของศาลยุติธรรม.....	118
 6 บทสรุปและข้อเสนอแนะ	 119
1. บทสรุป.....	119
2. ข้อเสนอแนะ	120
2.1 กรณีให้ศาลที่มีเขตอำนาจในประเด็นหลักมีอำนาจวินิจฉัยทั้งคดี.....	121
2.2 กรณีให้มีการส่งประเด็นที่จะต้องวินิจฉัยก่อนที่อยู่ในเขตอำนาจ ของศาลอื่นไปให้ศาลที่มีเขตอำนาจวินิจฉัย	124
 บรรณานุกรม	 127